

HANS ANDERSEN
PLACHIG VIHAN
ARMOR

LEVRIOU AR VUGALE
"GWALARN" BREST 1928

LEVRAOUEG GWALARN

NIV. 12

**PLAC'HIG VIHAN
AR MOR**

GANT

H. ANDERSEN

TROET GANT

R. HEMON

SKEUDENNAOUET GANT

LOIK

KENTA MOULADUR
MOULEREZ, 4. STRAED AR C'HASTELL
BREST 1928

KENTSKRID

E Keubenhaven, kêrbenn Danmark, ez eus eun delwenn war an aod, delwenn « Plac'hig Vihan ar Mor ». An dra-se hepken a ziskouez brud ar gontadenn-mañ ha brud an den en deus he savet, Hans Andersen, ganet e 1805 ha maro e 1875.

Kontadennou Andersen a zo bet troet, a gredan, e pep yez a zo war an douar. Nemet e brezoneg ne oant ket. Ra vo « Plac'hig Vihan ar Mor » deut mat gant bugale Vreiz evel m'eo bet deut mat gant bugale ar broiou all.

Hen erbedi a ran ivez d'ar re vras. Ar re anezo zoken na zeuint ket a-benn da gompren ar gentel c'houerv kuzet er gontadenn-mañ, a vo bamet hep mar gant he braventez, — eur braventez eun tammig a c'hiz koz marteze, — hogen eur braventez wirion.

R. H.

Ar Palez e strad ar Mor

Pell, pell, e-kreiz ar mor, an dour a zo sklaer ha glas, ken glas hag ar bleuniou glizin, ken sklaer hag ar gwer ar sklaera. Hogen doun-bras eo ivez, ken doun ma ne c'hellfe eor ebet mont betek ar goueled. Ha ret e vefe lakaat kalz touriou iliz an eil war beg egile evit tizout ar gorre.

Eno emañ bro tud ar mor. -

Arabat d'eoc'h kredi n'eus netra e goueled ar mor nemet traez noaz ha gwenn. Ar gwez hag al louzeier ar burzudusa a gresk eno, d'ezo skourrou ha deliou ken plegus ma finvont gant distera keflusk an dour. Ar pesked, bihan ha bras, en em sil etre ar skourrou, evel ma ra al laboused en aer. El lec'h douna emañ palez roue ar mor, gant mogeriou koural ha prenestrou uhel goularz treuzwelus. An doenn a zo graet gant kregin a zigor hag a serr hervez red an dour. Ha pep krogen a zo enni eur berlezenn lintrus brao a-walc'h da veza lakaet war gurunenn eur rouanez.

Roue ar mor en doa kollet e wreg abaoe pell amzer. E vamm eo e rene e di. Eur vaouez fur a oa anezi. Hogen ken lorc'hus e oa, ma touge daouzek istrienn stag ouz he lost-pesk, tra na zouge an dud

all a renk uhel nemet dek. Madelezus e oa koulskoude, hag eur garantez vras he doa ouz he merc'hed bihan, c'houec'h priñsezig ar mor.

Koant-meurbet e oa priñsezedigou ar mor. Hogen ar yaouanka a oa ar goanta. He c'hroc'hen a oa flour ha lufre evel deliennouigou eur rozenn. Ha glas e oa he daoulagad evel ar mor an douna. Evel he c'hoarezed hag holl he c'herent, n'he doa ket a dreid : eul lost-pesk, ne lavaran ket.

Eus ar mintin betek an noz e c'helle ar priñsezeg c'hoari e saliou bras ar palez. Eno e kreske bleuniou beo war ar mogerioù. Pa zigored ar prenestrou goularz melen, e teue ar pesked e-barz, evel ma ra ar gwennilied en hon tiez. Dont a raent davet ar priñsezeg, hag e tebrent en o dourn, hag ar priñsezeg a rae allazig d'ezo.

Dirak ar palez e weled eul liorz vras, gant bleuniou ruz-tan ha glas-glizin. Ar frouez a lugerne evel an aour, tra ma veze dalc'hmat deliou ha skourrouigou ar gwez o horjella. War an douar e oa traez flour, glas evel soufre o tevi. Eur sklerijenn c'hlas-iskis a oa skuilhet war bep tra. Lavaret e vije bet edod uhel-uhel en oabl kentoc'h eget e strad ar mor. Pa veze sioul an amzer, e weled an heol o para a-dreuz d'an dour e-giz eur vleunienn vras limestra.

Pep hini eus ar priñsezeg bihan he doa eur c'hornig el liorz d'ezi hec'h-unan, ma c'helle planta kement tra a gare. Unan he doa graet he zammig

Pa zigored ar prenestrou, e teue ar
pesked e-barz (p. 8)

liorz e stumm eur morvil, eun all e stumm eur vorwreg. Ar yaouanka, avat, he doa graet he hini kelc'hiek evel an heol, ha n'he doa lakaet e-barz nemet bleuniou ruz-tan. Eur plac'hig souezus e oa, sioulik ha bepred o soñjal. E-pad m'edo he c'hoarezed oc'h en em ficha gant traou burzudus a bep seurt a gavent el listri peñseet, ne felle d'ezi kaout netra ouspenn ar bleuniou liou an heol hag eun delwenn gaer, delwenn eur paotr yaouank kenedus, eun delwenn marmor gwenn kouezet er mor a-ziwar bourz eul lestr bennak. Plantet he doa e-kichen an delwenn eun halegenn ruz a oa kresket en eun doare dreist-natur. He skourrou, gwevn ha fresk, a save a-us d'an delwenn, hag a blege betek an traez glas, o teurel warnañ skeudou glas-ruz finv-difinv evel an deliou. Lavaret e vije bet edo atao al lein o c'hoari hag o pokat d'ar gwrizioù.

He brasa plijadur a oa klevout komz eus ar bed a-us d'ar mor hag eus an dud. He mamm-goz a ranke displega d'ezi kement tra a ouie diwarbenn ar bagou, ar c'hêriou, an dud hag al loened. Souezet e veze ar plac'hig vihan dreist-holl o klevout e oa war an douar bleuniou c'houez vat, — rak bleuniou ar mor n'o deus c'houez ebet, — o klevout e oa glas ar c'hoadeier, gant pesked bihan o neuñ etre ar skourrou hag o kana, ma oa eun drugar selaou. Biskoaz n'he doa gwelet laboused, hag evel-se e tlee he mamm-goz ober pesked anezo.

— Pa vi pemzek vloaz, eme he mamm-goz, e c'helli pignat betek gorre ar mor, ha neuze azeza war ar reier da skleur al loar, ha sellout ouz ar bagou hag al listri bras o tremen. Neuze e weli ivez koadeier ha kêriou.

Edo an hena eus ar c'hoarezed o vont war he femzek vloaz. Eur bloaz a oa etre pep unan anezo. En doare-se he doa ar yaouanka pemp bloavez c'hoaz da c'hortoz a-raok gallout pignat d'ar gorre hag anavezout ar bed. Prometet he doa pep c'hoar, avat, konta d'ar re all ar pez he dije gwelet hag ar pez he dije kavet ar brava. Rak morse ne lavare o mamm-goz a-walc'h a draou d'ezo. Nag a draou c'hoaz o dije karet gouzout!

Ar yaouanka an hini eo koulskoude a oa ar muia nec'het, hag hi an hini he doa ar muia da c'hortoz. E-pad an noz e chome alies e-tal ar prenestr, o klask sellout en tu-hont d'ar c'hoummou glas strafuilhet gant lostou hag angellou ar pesked. Gwelout a c'helle al loar hag ar stered, dislivet a-dreuz d'an dour, hogen kalz brasoc'h eget p'o gwe-lomp gant hon daoulagad-ni. Pa edont kuzet gant eur skeud du, e ouie ar plac'hig vihan e oa eur morvil pe eul lestr o tremen a-ziouti. Nebeut e soñje an dud war al lestr edo neuze eur plac'hig koant dindan ar mor oc'h astenn he divrec'h wenn daveto.

Ar Priñsezed war ar Mor

Da zeiz he femzek vloaz e c'hellas eta an hena eus ar c'hoarezed sevel d'ar gorre.

Pa zistroas, kalz traou he doa da zisplega d'ar re all. Ar pezh he doa kavet ar brava, a oa chom astennet war an traez e-tal an aod da skleur al loar, ha gwelout eur gêr vras gant gouleier o lugerni evel kant ha kant steredenn, klevout ar sone-rez ha trouz an dud hag ar c'hirri, sellout ouz an touriou-iliz ha selaou ar c'hleier. Seul vuioe'h en doa plijet d'ezi kement-se ma ne c'helle ket beva war an douar.

Hag ar c'hoar vihan ha digeri he diousskouarn! Diwar neuze, pa chome d'an abardaez e-kichen ar prenestr o sellout a-dreuz d'an douar glas, e soñje er gêr-se gant an trouz hag ar gouleier, hag e krede klevout son ar c'hleier o tont betek enni.

Ar bloaz war-lerc'h, an eil c'hoar a voe lezet da sevel d'he zro betek ar gorre ha da vont e-lec'h ma karje. Pa lakaas he fenn er-maez eus an dour, edo an heol a-stok ouz an dremmwel. D'ezi ne oa netra par d'an daolenn-se: « Evel aour war deuz e oa an oabl a-bez, emezi, hag ar c'houmoul a oa kaer, na c'hellent ket beza kaeroc'h! » Ar c'hou-

moul a dremene, ruz ha limestra, a-us d'he fenn. Buanoc'h c'hoaz egeto e tremene eur bagad elerc'h gouez. Karet he dije mont war o lerc'h, hogen an heol a guzas, hag hep dale pell e tec'has liviou ar c'houmoul.

Bloaz goude e voe tro an trede c'hoar. Tae-roc'h e oa hounnez. Mont a reas a-hed aber eur stêr ledan. Torgennou glas goloet a wini a welas, kastellou ha mereuriou kelc'hiet a goadeier glas kaer-meurbet. Klevout a reas al laboused o kana. Hag e rankas meur a wech sanko dindan an aour da zistana he dremm losket gant an heol lintrus. En eur pleg-dour e tegouezas gant eur bagad bugale oc'h ebatal hag o kouronka e-tal ribl ar stêr. C'hoant he doe da c'hoari ganto. Hogen tec'hout a rejont, spontet, hag eul loenig du, — eur c'hi e oa, hogen biskoaz n'he doa gwelet chas, — en em lakaas da harzal outi. Ar vorwregig neuze a grogas aon enni, hag e tistroas prim-ha-prim etrezek an dounvor. Biken n'ankounac'haje, avat, ar c'hoadeier kaer, an torgennou glas hag ar vugale goant a ouie neuial, daoust n'o doa lost-pesk ebet.

Ar pevare eus ar c'hoarezed ne oa ket ken taer. Chom a reas pell diouz an aod e-kreiz ar mor, bamet dirak ar gompezennad-dour ec'hon tro-war-dro, hag an oabl heñvel ouz eur voull wer divent. Bagou a welas. Edont ken pell diouti, avat, ma vije bet lavaret morvrini. Delfined a lamme du-mañ du-hont, ha balumed teo a vanne dour dre o fronellou, evel pa flistr an dour en eul liorz.

Hag e teuas tro ar pempvet. Ganet e oa bet hounnez e-pad ar goañv. Evel-se e welas traou n'o doa ket gwelet ar re all. Glas-wenn e oar ar mor. Tro-war-dro, menezioù skourn a save, heñvel ouz berlez teo, nemet kalz brasoc'h eget tourioù an ilizou, stummet iskis ha lugernus evel diamant. Edo azezet ar vorwregig war unan eus ar re uhela, dispak he bleo en avel. Goloet e oa an oabl. An holl vagou a oa tec'het ac'hano gant ar spont. D'an abardaez e tarzias eun arne. Tolzennoù skourn teo a zibrade war ar mor pennfollet, sklerijennet gant tan al luc'hed. Difinv e chomas ar vorwregig war ar menez skourn en he c'hoazez, o sellout ouz al luc'hed o roudenna ar mor lintrus.

Ar wech kenta ma savent d'ar gorre e tistroe ar c'hoarezed, sebezet-holl gant pep tra o doa gwelet. Peogwir, avat, e c'hellent goude-se mont di ken alies ha ma karent, war-lerc'h eur pennadig-amzer ne raent mui kalz a van. Mall a veze ganto dont en-dro d'o falez, hag a-benn eur miz e lavarent e oa kalz gwelloc'h e strad ar mor eget war ar gorre.

Sevel a raent hepken a-gevret, dourn-ouzdourn, eur wech an amzer, d'an abardaez. Mouezioù flour o doa, kalz flouroc'h eget mouezioù merc'hed an douar. Ha pa zeue eur barrad-amzer bennek e neuient dirak al listri en argoll, en eur gana burzudou ar mor hag en eur c'harmi d'ar vartolled n'o doa tamm aon ebet da gaout. Hogen ne gomprenent ket yez ar morwragez, hag e kredent ne

oa netra nemet trouz an avel. Ha morse ne welent traou burzudus ar goueled. Kerkent ha ma edo peñseet ar vag e vezent beuzet, ha korfou maro hepken a dize palez roue ar mor.

Pa save ar c'hoarezed dourn-ouz-dourn evel-se, ar c'hoarig vihan, chomet hec'h-unan, a selle outo o pellaat. Gouelet he dije, nemet eur vorwregig n'he deus ket a zaerou. Ne c'houzañv nemet seul vuioe'h a se.

— O ma vefen pemzek vloaz! a hirvoude, me oar e karfen ar bed a-us hag an dud a zo ennañ.

Al Lestr Kaer

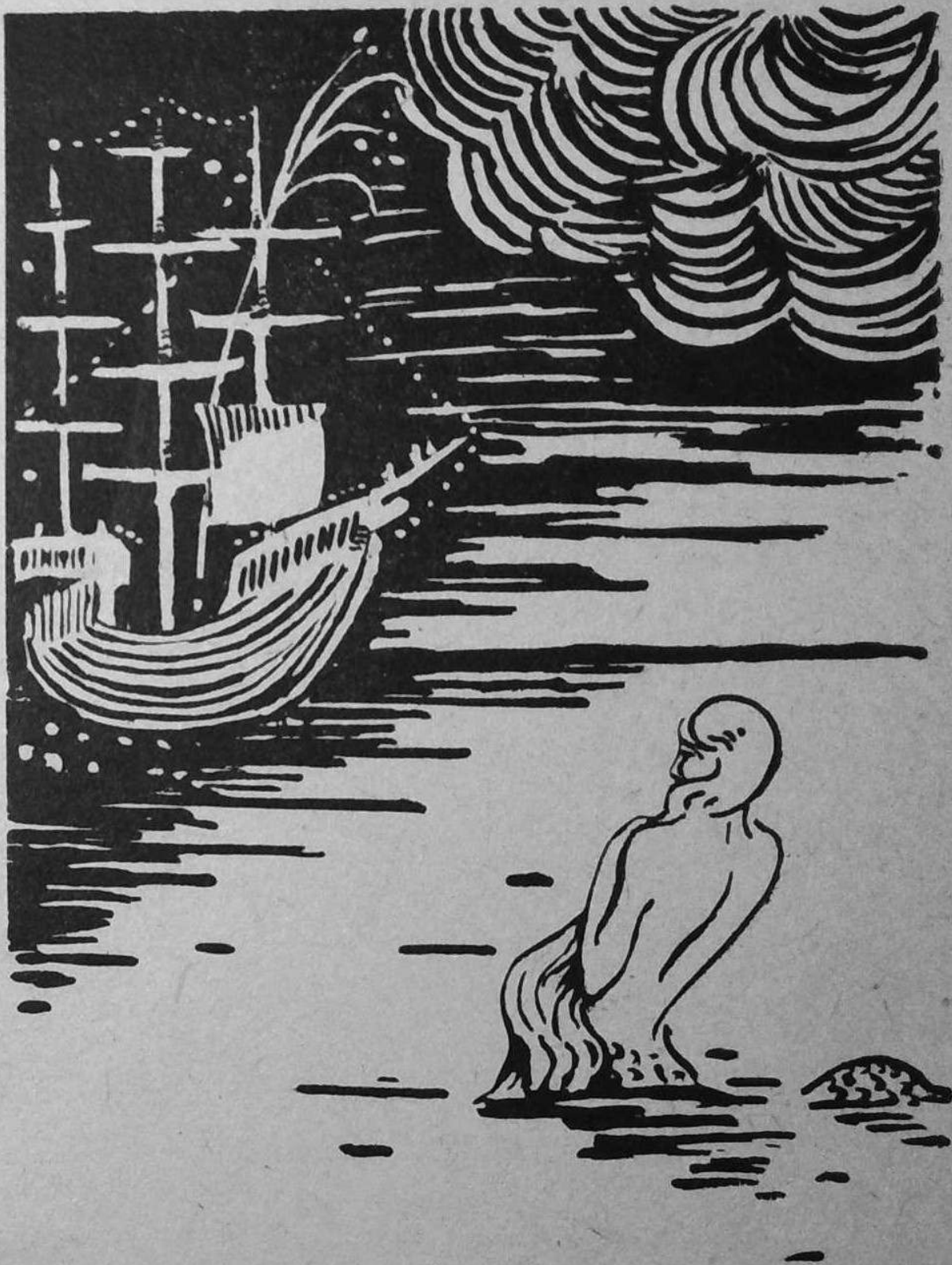
An deiz-se a zeuas en diwez.

— Bremañ out bras, eme he mamm-goz. Deus amañ.

Hag e lakaas war benn ar plac'hig eur gurunenn lili-gwenn. Pep deliennig a oa graet gant eur l'erlezenn c'hlan trouc'het, ha da ziskouez e oa-hi eur briñsez e voe ret staga eiz istrenn vras ouz he lost-pesk.

— Droug a ra d'in! eme an hini vihan.

— Ret eo gouzañv eun dra bennak evit beza koant, a respontas he mamm-goz.

Tost d'ar vorwregig vihan edo eul lestr
bras teir-gwern (p. 19)

O, na karet he dije lemel an holl ficherez-se, ha teurel pell diouti ar gurunenn bounner! Bleuniou ruz he liorz o dije graet kalz gwelloc'h. Hogen ne gredas ket kemma.

— Kenavo! emezi.

Ha d'an nec'h, ken skañv hag eur glogorenn.

Edo an heol o paouez mont da guz p'en em ziskouezas war ar mor. Ar c'houmoul a lugerne c'hoaz, ruz-roz hag alaouret. Glan ha peoc'hus e lintre steredenn an abardaez. Kuñv ha fresk e oa an aer. Sioul hag habask e oa ar mor. Tost d'ar vorwregig vihan edo eul lestr bras teir-gwern, ha ne oa displeget nemet eur ouel anezañ, rak ne oa tamm avel ebet. Kalz martoloded a oa azezet war ar c'herdin hag an deleziou. Sonerien a c'hoarie. Ha tra ma koueze an noz, kant ha kant letern a bep liou a oa lakaet war enaou. Ar plac'hig vihan a neuias betek prenestr ar sal vras. Bep gwech ma oa douget d'an nec'h gant ar c'hoummou e wele e-barz al lestr eun niver bras a dud en o dilhad kaera. Ar c'haera anezo holl a oa eur priñs. Daoulagad bras ha du en doa. An deiz-se a oa deiz e seitek vloaz, hag en abeg da se eo e oa graet ar gouel.

Dañsal a rae ar vartoloded war bourz al lestr. Ha p'en em ziskouezas ar priñs, ouspenn kant fuzenn a strakas en aer, o teurel sklerijenn tro-wardro evel ma vije bet an deiz. Ma voe spontet ar vorwregig ha ma sankas dindan an dour. Hogen raktal e savas adarre, ha neuze e kredas edo holl

stered an oabl o koueza warni. Biskoaz n'he doa gwelet kemend-all: heoliou bras o troiellat, pesked-tan o treuzi an aer, skeudennet en dour kompez ha splann. Al lestr a oa goulaouet ken mat ma c'helled gwelout betek an distera korden warnañ, hag an dud gwelloc'h c'hoaz. O! na kaer e oa ar priñs yaouank. Mont ha dont a rae, en eur starda o dourn d'ar vartoloded hag en eur c'hoarzin, tra ma save trouz c'houek ar sonerez en noz kaer.

An noz a oa deut evit mat, ha koulskoude ne oa ket ar plac'hig evit tenna he sell diouz al lestr hag ar priñs yaouank karantezus. Nebeut-ha-nebeut e voe mouget al leterniou ha ne strakas ken ar fuzeennoù. Eus doun ar mor, eun hiboud a save. Ar vorwregig a chome war an dour, bransellet gant ar c'hoummou. Unan-hag-unan e voe displeget ar goueliou, hag e redas al lestr buan-buan.

An Arne

Koumoul du, avat, a c'holoas an oabl. Kreski a reas ar c'hoummou, hag e tarzas luc'hed a-bell. Eur barrad-amzer spontus a oa o tont. Gwella ma c'hellent, ar vartoloded a blege bremañ ar goueliou. Lammat a rae al lestr bras war ar mor e kounnar. Gant an tarziou o sevel evel menezioù, e oa darbet

d'ezañ beza lonket bep taol. Hogen diskenn a rae, evel eun alarc'h, betek traoñ an tonnou pennfollet, evit pignat raktal betek al lein. Plijadur vras he doa ar vorwregig. An dud war bourz al lestr, avat, n'o doa ket kement a blijadur. Strakal a rae al lestr a bep tu. Torret e voe ar wern vras evel eur gorzenn. Stoui a reas al lestr neuze, hag an dour a lammas e-barz.

Bremañ e welas ar plac'hig riskl ar vartoloded. Hi zoken a ranke diwall diouz ar plenk distaget diouz al lestr, hag a oa skignet tro-war-dro. Ken du e oa an deñvalijenn ma ne weled netra, nemet pa darze eul luc'hedenn. Neuze e weled pep tra spis-meurbet adarre.

E-kreiz ar strafuilh hag an trouz e klaskas ar priñs yaouank. A-daol-trumm e verzas anezañ o sanko en dour du, e-pad ma 'z ae al lestr d'ar strad. Ar plac'hig a voe laouen-holl da genta. o kredi edo o vont da ziskenn d'he falez. Soñj a zeuas d'ezi buan, avat, ne c'hell ket an dud beva en dour. Maro e vije ar priñs a-raok tizout palez he zad.

Nann, ne dlee ket mervel ! War var beza flas-tret e neuias ar vorwregig e-mesk ar plenk, ar peñ-seou, hag e pluias meur a wech, hag en diwez e teuas a-benn da gregi er priñs pa edo o vont da sempla. Ne oa ken gouest da herzel ouz an tonnou. Serret e oa e zaoulagad. Panevet ar vorwregig e vije bet beuzet. Sevel a reas e benn d'ezañ, hag e

kemeras anezañ en he divrec'h. Neuze en em lezas da veza luskellet gantañ war ar c'hoummou.

Antronoz beure, echu e oa ar barr-amzer. Eus al lestr ne chome roud ebet. An heol a save ruz ha splann, hag e hañvale lakaat war dioujod ar priñs liou ar vuhez. Hogen serret e oa c'hoaz e zaoulagad. Ar plac'hig a bokas d'e dal hag a flouras e vleogleb. Kavout a rae d'ezi e oa heñvel ar priñs ouz delwenn marmor he liorzig, hag e pokas d'ezañ adarre, o c'hoantaat e vije c'hoaz beo.

Bremañ e wele an douar bras dirazi, gant meneziou uhel ha glas, goloet a erc'h ar c'hribennou anezo. E traoñ ar meneziou e oa eur c'hoad, ha war wrimenn ar c'hoad eun iliz pe eur manati, diaes e oa lavarout, hogen eun ti e oa. Aouravalenned ha suravalenned e bleun a oa e-barz al liorz, ha palmez bras. Eur pleg-mor bihan a oa eno, sioul ha doun-meurbet, hag ouz troad an tevenn, gwenn ha tano e oa an traez. Betek al lec'h-se e tougas ar priñs kaer, savet e benn, e sklerijenn domm an heol.

Kleier an ti a dintas, hag eur bagad plac'hed yaouank en em ziskouezas el liorz. Neuze, ar vorwregig a bellaas hag en em guzas a-dreñv d'eun nebeut reier uhel, hag a c'holoas he bleo hag hec'h askre a spoum, evit mirout na vije gwelet he dremm vihan. Ae'hano e sellas mat da c'houzout petra a c'hoarvezje gant ar priñs kaez.

Damc'houde e tremenas eur plac'h yaouank e-biou d'ezañ. Chom a reas krenn a-sav, saouzanet. Hogen buan ez eas da gerc'hat tud all. Plac'hig vihan ar mor a welas ar priñs o tont ennañ e-unan hag o vouse'hoarzin ouz an holl, — an holl, nemeti. Ne ouie ket e oa hi he doa saveteet d'ezañ e vuhez. Glac'haret-bras e voe ar vorwregig. Pa voe bet douget ar priñs e-barz an ti, e sankas dindan an dour evit distrei da balez he zad.

Glac'har

A-viskoaz e oa bet tavedek ha douget da soñjal. Diwar an deiz-se e voe c'hoaz muioc'h. He c'hoarezed a c'houlennas outi petra he doa gwelet. Hogen ne respontas netra.

Alies, diouz ar mintin ha diouz an abardaez, e tistroe d'al lec'h m'he doa lezet ar priñs. Gwelout a reas frouez al liorz o tarevi, erc'h ar menezioù uhel o teuzi. Ar priñs, avat, ne welas ket. Hag e teue bep gwech en-dro glac'haretoc'h. Frealz ebet n'he deveze nemet o chom azezet en he liorzig o starda etre he divrec'h an delwenn marmor kaer a oa heñvel ouz ar priñs. Ne rae ken a van ouz he bleuniou, a greskas evel bleuniou gouez, hag en em weas o c'horzennou hag o deliou e-mesk skour-

rou ar gwez, en doare ma oa teñval-teñval dindano.

Kement e c'houzañvas ma lavaras pep tra en diwez da unan eus he c'hoarezed. Mall e voe dioustu gant houmañ konta ar pezh he doa klevet d'ar c'hoarezed all, a gontas dioustu d'eun nebeut morwragez, a gontas dioustu d'o zro d'o mignonezed. En o zouez e oa unan a anaveze er priñs. Hi ivez he doa gwelet ar gouel war al lestr, hag e ouie a belec'h e teue ar priñs, hag e pelec'h edo e rouantelez.

— Deus, c'hoar vihan, eme ar re all. Hag i ha sevel a-gevret, dourn-ouz-dourn, betek palez ar priñs kaer.

Graet e oa ar palez gant mein lintrus. Diri marmor a oa dirazañ, o tiskenn betek ribl ar mor. A-us d'an doenn e save bolzennou alaouret dispar, hag etre ar peulioù a rae tro an ti a-bez, e oa delwennou marmor a vije bet touet e oant beo. Dre ar prenestrou bras e weled saliou kaer, enno gouelioù ha pallennou eus ar brava, ha taolennou burzudus skourret ouz ar mogerioù, ma oa eun dudi.

E-kreiz ar sal vras e oa dour o lammaf eus eur stivell betek bolz wer al lein, tra ma taole an heol a bep seurt livioù war an dour hag ar plant iskis a greske tro-dro d'ar stivell.

Bremañ ma anaveze al lec'h ma chome ar priñs, e tistroe ar vorwregig alies eno, en abardaez hag en noz. Hini ebet eus he c'hoarezed ne grede tostaat

... hag ez ae da azeza dindan eur pondalez-diavaez
bras, da skleur al loar (p. 27).

kement ouz an aod. Hi, avat, a heulie ar ganol striz a gase d'ar palez, hag ez ae da azeza dindan eur pondalez-diavaez bras a daole e skeud war an dour, da skleur al loar. Ac'hano e wele ar priñs yaouank, a grede d'ezañ beza e-unan-penn.

Meur a wech, en noz, e welas anezañ o tremen, en e vag kaer gant bannielou, ha sonourien o c'hoari. Astennet e-touez ar raoskl, ar plac'hig a selle outañ a-bell. Ha ma wele unan bennak eus ar vag he skerb hir o nijal en avel, e krede d'ezañ gwelout eun alarc'h o tibrada.

Alies en noz, pa dremene pesketaerien gant gouleier, e kleve anezo o veuli ar priñs, ha laouen e veze o soñjal he doa saveteet e vuhez. Soñj he doa, penaos he doa e stardet ouz hec'h askre, ha penaos he doa poket d'e dal. Ar priñs, avat, ne ouie netra; ne c'helle ket soñjal enni zoken.

Bemdez e teue da garout muioc'h an dud. Bemdez e teue da c'hoantaat muioc'h-mui beva en o zouez. Kalz brasoc'h, d'he meno, e oa an douarou eget ar mor. En diabell gweled en em astenne koardeier ha pradeier an dud. Gouest e oa an dud da dreuzi ar moriou en o listri ha da bignat betek krec'h ar menezioù, a-zioc'h ar c'houmoul. Eur bern traou he dije karet gouzout diwar o fenn. Ha pa ne oa ket he c'hoarezed evit respont ouz ar goulennoù a rae d'ezo, ec'h en em droas ouz he mammgoz, a aneveze mat ar bed uhel : evel-se e rae eus ar broiou a zo a-us d'ar mor.

— Daoust hag e vev an dud bepred, ma n'int ket beuzet ? a c'houlenne ar vorwregig, pe daoust hag e varvont war an douar, evelomp e strad ar mor ?

— Ya, a responte ar vamm-goz, ret eo d'ezo mervel. Berroc'h eo zoken o buhez eget hon hini. Tri c'hant vloaz a c'hellomp beva. Pa varvomp, avat, ez omp troet en eur bernig eon. N'omp ket lakaet en eur bez. N'hon eus ket a ene divarvel. Echui a ra pep tra evidomp gant ar maro. Heñvel omp ouz eur raosklenn: eur wech trouc'het, ne c'hlazvezo mui biken. An dud o deus eun ene peurbadus, a gendalc'h da veva p'eo maro o c'horf hag aet da ludu. Sevel a ra o ene en aer betek ar stered jugernus. Evel ma savomp eus strad ar mor da welout bro an dud, e savont d'eul lec'h dianav ha burzudus na welimp biken.

— Ha perak n'hon eus ket a ene divarvel evelto ? eme ar vorwregig, enkrezet. Rei a rafen ar c'hantvedou am eus da veva evit beza eus gouenn an dud, ha ne vefe nemet e-pad eun devez, da gaout goude va lod er vuhez peurbadus.

— Arabat d'it soñjal en traou-se, eme he mamm-goz. Kalz eürusoc'h omp amañ eget an dud.

— Hag e rankan mervel eun deiz, ha dont da veza eun eonenn ? Ne glevin mui hiboud an tonnou, ne welin mui ar bleuniou koant hag an heol ske-dus ? Ha ne c'hellan ober netra da gaout eun ene divarvel ?

— Nann, eme ar vaouez koz, nemet dont a rafe eun den d'az karout muioc'h eget e dad hag e vamm. Ma toufe beza leal d'it bepred, ma vefe lakaet e zourn dehou ez hini gant eur beleg, m'az karfe gant e holl galon hag e holl spered, neuze ez afe eun darn eus e ene ez korf hag e vefe roet d'it eun tamm eus eürusted an dud. Hogen ne c'hoarvezo kement-se biken. Da lost-pesk, a gavomp ken brao amañ, a vez kavet divalo gant an dud. Evit beza kaer, war o meno, e ranker kaout liou vaz teo a reont anezo divesker.

Ar plac'hig vihan a huanadas en eur sellout gant tristidigez ouz he lost-pesk.

— Bezomp laouen, eme he mamm-goz, lam-momp, dañsomp, kemeromp hor plijadur e-pad an tri c'hant vloavez hon eus da veva. Hir a-walc'h eo, e gwirionez. Ha goude e kavimp c'houek an diskuiz. Klev ! eun abadenn-goroll a vo fenoz e Lez ar Roue !

Biskoaz ne voe gwelst eur seurt arvest war an douar. Mogerious ha lein ar sal-goroll a oa graet gant strink teo, ha treuzwelus koulskoude. War an daou du e oa renket eun niver bras a gregin glas ha ruz-roz, o sklerijenna ar sal a-bez hag ar mor tro-dro, en tu all d'ar mogerious treuzwelus. Pesked e-leiz a weled o teredek, darn limestra, darn all evel aour hag arc'hant. E-kreiz ar sal e oa evel eur ster gant delfined ha morwragez o tañsal en eur gana, gant mouezious kalz bravoc'h eget

moueziou an dud. Hini ebet ne gane gwelloc'h eget ar plac'hig vihan. Ken meulet e voe gant an holl ma tride he c'halon a levenez, o c'houzout ne oa mouez ebet par d'he hini, nag er mor na war an douar. Buan, avat, en em lakae da soñjal er bed a-us. N'oa ket evit ankounac'haat ar priñs kaer, n'oa ket evit ankounac'haat n'he doa ket a ene divarvel evel-tañ. Goustad ez eas er-maez, glac'haret, da vont d'azeza en he liorzig. Eno e klevas son eur c'hornboud, hag e soñjas: heñ eo a dremen marteze; an hini a garan muioc'h eget va c'herent! an hini a rofen evitañ va buhez! Petra ne rafen ket evit mont betek ennañ ha gounit eun ene divarvel! Tra ma chomo va c'hoarêzed o c'hoari er palez, mont a rin-me da gaout sorserez ar mor. Aon bras am eus bet bepred razi. Hogen, va skoazella a c'hello marteze ha rei d'in eun ali mat.

Sorserez ar Mor

Ha setu ar vorwregig o vont kuit a-dreuz d'an douriou strafuilhet, war-du al lec'h ma veve ar sorserez. Biskoaz ne oa tremenet dre eno. Eno, bleunienn ebet, geotenn ebet ne greske. Ne oa netra dirazi nemet traez glas-louet, hag e troielle an dour evel rod eur vilin, o lonka pep tra a goueze

war strad ar mor. Ret e voe d'ezi treuzi al lec'h spontus-se da zegouezout war dachenn ar sorserez. Ret e voe d'ezi ouspenn ober hent pell amzer war fank tomm-grizias o virvi. Pelloc'h e-kreiz eur c'hoad iskis, e oa ti ar sorserez. Ar gwez hag ar bodou a oa eno a oa hanter blant hag hanter loened, evel naered liespennek o tont er-maez eus an douar. Ar skourrou a oa anezo brec'hiou hir pegus gant bizied gwevn oc'h en em wea en-dro da gement tra a bakent, hep diskregi morse diouz netra. Ar vorwregig a chomas a-sav, saouzanet dirazo. Ken kreñv e lamme he c'halon ma voe dare da vont war he c'hiz. Hogen neuze e soñjas er priñs, en ene divarvel an dud, ha kennerzet e voe. Starda a reas he fennad-bleo hir en-dro d'he fenn, evit mirout ouz ar gwez-loened a gregi ennañ, hag o kroa-zia he divrec'h war he bruched, e tremenas evel eur saez a-dreuz d'ar skourrou euzus a astenne war-du cnni o brec'hiou hag o divrec'h plegus. Pep unan anezo a oa krog e grabanou en eun dra bennak, eskern gwennet tud peñseet, sturiou, irc'hier pe korfou loened. Hag, euzusat tra ! e welas eur vorwregig vihan a oa bet paket ha mouget ganto.

En diwez e tegouezas en eur palud bras lec'hiddek, gant naered-dour o torimellat en eur ziskoueza o c'hofou damvelen disneuz. E-kreiz ar palud e oa eun ti savet gant eskern. Eno e oa ar sorserez. Edo o rei boued d'eun touseg, o lakaat anezañ da zebri en he genou, evel ma reer d'al

laboused bihan. Naered-dour divalo o oa o trei war le barlenn. Ar re-se a oa he foñsined, emezi.

— Gouzout a ran mat perak e teuez, a lavaras o welout ar plac'hig vihan. Diskiant eo ar pezh a c'houlennez. Seveni a rin da c'hoant evelato, rak eun dra fall e vo evidout, va friñsezig koant. Te a fell d'it koll da lost-pesk ha kaout diouhar en e lec'h da gerzout evel an dud, evit ma tevio ar priñs d'az karout, da zimezi ganit ha da rei d'it eun ene divarvel.

En eur lavarout kement-se e tirollas ar sorserez da c'hoarzin en eun doare ken spontus ma kouezas an touseg hag an naered d'an douar.

— Poent e oa d'it dont, emezi, rak warc'hoaz vintin, kerkent ha ma vije bet savet an heol, e vije bet re ziwezat, hag ez pije ranket gortoz eur bloaz. Emaoun o vont da aoza d'it eun dourenn vurzudus, a gasi ganit betek an douar da c'houlou-deiz. Mont a ri war an aod a-raok eva. Neuze e verraio da lost-pesk hag e kouezo, ha diouhar a gresko d'it en e lec'h, a vo kavet brao gant an dud. Droug az po, avat, evel ma vefe trouc'het da gorf gant eur c'hleze Pep unan a lavaro goude ez out ar plac'h koanta en deus gwelet biskoaz. Skañv ha plijus e kerzi. Pep kammed a ri, avat, a raio d'it poan evel ma kerzfes war gontilli. Ma n'ec'h eus ket aon da c'houzañv evel-se, e c'hellat da skoazella.

— Gouzañv a rin, eme ar vorwregig, he mouez o krena.

Rak soñjal a rae er priñs hag en ene divarvel a oa o vont da c'hounit.

— Bez soñj, avat, a gendalc'has ar sorserez, ne c'helli biken beza eur vorwregig adarre goude m'az pezo kemeret stumm plac'hed an douar. Biken ne c'helli diskenn en-dro betek strad ar mor da welout palez da dad ha da c'hoarezed. Ma ne zeu ket ar priñs d'az karout, d'ankounac'haat evidout e dad hag e vamm, da veza d'it a galon hag a ene, ma n'oc'h ket dimezet gant eur beleg hotaou, biken n'ez po eun ene divarvel. Ma teu da zimezi gant eun all, antronoz an eured, d'ar beure, e vo rannet da galon ha ne vi mui netra nemet eun eonennig war ar c'hoummou.

— Asanti a ran, eme ar vorwregig, morlivet evel eun den maro.

— Hogen, me a fell d'in ivez kaout va gopr, eme ar sorserez; ha n'eo ket nebeut a dra a c'houlennin diganit. Da vouez eo ar brava e rouantelez ar mor, hag e karfes ober ganti da douella da briñs kaer. Ar vouez-se, avat, a ranki rei d'in da gaout an dourenn vurzudus. D'in-me e vo ar pep brava eus kement tra ac'h eus! Va gwad am eus da skuilha evit ma vo an dourenn ken lemm hag eur c'hleze.

— Ma kemerer va mouez diganin, petra a chomo d'in ? eme ar plac'hig vihan.

— Da gorf kenedus, da gerzed plijus ha skañv, da zaoulagad lugernus. Setu aze a-walc'h da douella kalon eur paotr. Alo 'ta ! Aon ac'h eus ? Tenn da deod ma trouc'hin anezañ, hag e roin d'it an dourenn.

— Grit ! a lavaras ar vorwregig.

Ar sorserez a lakaas ar gaoter war an tan da boaza an dourenn. Toulla a reas he bruched, o lezel ar gwad da goueza er gacter a veradou. Bep ma koueze, ar moged a gemere stummou iskis ha spon-tus. Eur wech an amzer, ar sorserez a lakae eun dra nevez e-barz. Pa stagas ar c'hemmesk da virvi, e vije bet lavaret eur gurlaz-meur o leñva. Eur wech aozet, ken sklaer hag an dour sklaera oa an dourenn.

— Setu ! eme ar sorserez.

Hag e trouc'has he zeod d'ar plac'hig vihan, a voe mut diwar neuze, ha na c'hellas mui na komz na kana.

— Ma klask ar gwez kregi ennout pa dreuzi va c'hoad, eme ar sorserez, n'ec'h eus nemet stlepel d'ezo eun dakennig eus an dourenn, ha bruzunet e vo o brec'hiou hag o bizied dioustu.

N'he doe ket ezomm. Pa welas ar gwez an dourenn vurzudus e dourn ar plac'hig evel eur stere-denn lugernus, ez ejont war-gil, spouronet, hag e c'hellas treuzi buan ar c'hoad, ar palud hag ar poullou-tro.

Ar sorserez a lakaas ar gaoter war an
tan da boaza an dourenn (p. 34)

Gwelout a reas palez he zad. Mouget edo ar gouleier. An holl a oa kousket, hep mar. Ne gredas ket ar vorwregig mont e-barz, bremañ ma oa mut ha m'edo o vont d'o c'huitaat da viken. He c'halon ouspenn a oa dare da darza gant an enkrez. En em sila a reas el liorz, hag e kutuilhas eur vleunienn war bep unan eus liorzouigou he c'hoarezed. Neuze e reas pokou ha pokou a-vil-vern gant he bizied d'ar palez hag e savas a-dreuz d'an douriou glas.

E Lez ar Priñs

Noz a oa c'hoaz pa welas palez ar priñs, hag ouz sklerijenn al loar e pignas gant an diri marmor bras. Eva a reas an dourenn. He c'horfig paour a voe evel trouc'het gant eur c'hleze. Koueza a reas semplet, evel maro. Pa zeuas enni, e lugerne an heol hag e sante eur boan griz. Hogen dirazi edo ar priñs yaouank, o sellout outi gant daoulagad tener. He lost-pesk a oa aet kuit. En e lec'h he doa divesker, brava divesker a c'hellfe eur plac'h da gaout.

Ar priñs a c'houlennas ganti piou oa, ha petra a rae eno. E-lec'h respont, peogwir e oa mut, e troas davetañ sellou karantezus ha doaniet kouls-

koude. Ar priñs a grogas en he dourn d'hec'h ambroug betek ar palez. Evel m'he doa lavaret ar sorserrez, pep kammed a rae a oa evel m'he dije kerzet war gontilli lemm. Gouzañv a rae, avat, gant levez, hag ez ae, ambrouget gant ar priñs, ken skañv ha tra, hag heñ estlammet evel an holl gant he c'herzed mistr ha plijus.

Dilhad seiz ha moñselin a voe roet d'ezi. Ha kaer e oa e-touez ar re gaera. Mut, avat, divarrek da gomz ha da gana. Sklavezed yaouank, gwisket gant seiz hag aour, a ganas dirak ar priñs hag e gerent. Unan anezo a ganas gwelloc'h eget ar re all, hag ar priñs a stlakas e zaouarn hag e vouse'hoarzas outi. Enkrezet-holl e voe ar vorwregig. Gouzout a rae he dije kanet kalz c'houekoc'h hec'h-unan, hag e soñjas: « Ma oufe ar priñs em eus roet va mouez da viken evit beza tost d'ezañ! »

Neuze e tañsas ar sklavezed ouz eur sonerez flour. Ha setu ar vorwregig o sevel he divrec'h gwenn-kann hag o tañsañ evelto, war begou he zreid, a-bean ma stokent ouz an douar. O tañsal evel n'en deus dañset nikun morse. Bep finvadenn ma rae ar vorwregig, e skede he c'hened muioc'h-mui dirak an holl, hag he daoulagad a denerae ar c'halonou gwelloc'h eget kan ar sklavezed. Sebezet e voe an holl, hag ar priñs a lavaras:

— D'in-me eo, peogwir em eus he c'havet. »

Dañsal ha dañsal a reas, hag hi o c'houzañv koulskoude evel eur verzerez bep tro ma stoke he

Ha setu ar vorwregig o tañsal evelto,
war begou he zreid (p. 38)

daoudroadig ouz al leur-vein. Chom a rafe bepred en e gichen, eme ar priñs. Hag aotreet e voe d'ezi kousket war eur blueg voulouz dirak e zor.

Dilhad marc'hegourez a voe graet d'ezi, evit ma c'hellje heulia ar priñs pa 'z ae war varc'h. Gantañ e treuzas ar c'hoadeier frondus. Ar skourrou glas a floure he skoaz, hag e richane an evned e-mesk an deliou. Gant ar priñs e pignas war meneziou uhel. He zreid koant a ziwade. Hogen mont a rae gantañ dalc'hmat hep ober van. Dindano e welen ar c'houmoul o nijal evel bagadou evned o te-c'hout etrezek ar broiou pell.

D'an noz, p'edo kousket an holl er palez, e tiskenne gant an diri marmor bras hag ez ae da c'hlebia en dour yen he zreid bloñset ha leskidik. Hag e soñje en he c'herent he doa lezet e strad ar mor.

Eun noz, e welas he c'hoarezed o neuial a-gervret hag o kana, doaniet-bras. Ober a reas sin d'ezo da zont. Anavazet e voe ganto. Hag e lavarjont d'ezi pegen glac'haret oant bet pa voe aet diouto. Diwar neuze e teujont en-dro bep noz. Eur wech zoken e welas pell-pell he mamm-goz, na oa ket savet d'ar gorre abaoe meur a vloaz, hag en he c'hichen edo roue ar mor, eur gurunenn war e benn. Astenn a rejont o daouarn daveti. Hogen ne gredent ket tostaat kement hag he c'hoarezed.

Ar priñs a zeue d'he c'harout muioc'h-mui bemdez. He c'harout a rae evel ma karer eur bugel c'houek ha karantezus. Ar soñj dimezi ganti, avat,

ne dreuze morse e spered. Ha koulskoude, ret e oa d'ezi dont da veza e bried da gaout eun ene divarvel. Ma timezje ar priñs gant unan all, ne vije ar vorwregig, antronoz an eured, nemet eun eonennig war ar mor.

— Ha karout a rit ac'hanoun dreist pep unan? setu ar goulenn a lenned e daoulagad ar vorwregig pa lakae ar priñs eur pok war he zal.

— Ya, a responte ar priñs, da garout a ran dreist pep unan, rak n'eus den ebet ken madelezus ha ken feal ha te. Hag ouspenn, heñvel out ouz eur plac'h yaouank am eus gwelet eun deiz. Moarvat n'he gwelin mui biken. Edon war eul lestr. Peñseet e voe, ha taolet e voen d'an aod gant ar c'houm-mou, e-kichen eun ti ma chome plac'hed yaouank. Kavet e voen gant an hini yaouanka. Hi a savetaas va buhez. Diou wech hepken em eus he gwelet. Hi hepken a garin. Te, avat, peogwir ez out heñvel outi, eun eurvad eo ez out degouezet amañ. Chom a ri amañ bepred.

— Siouaz! a soñjas ar vorwregig; ne oar ket ez eo me am eus e saveteet, e zouget war an tonnou betek an aod. Ne oar ket ez oun chomet eno, kuzet, da welout ha dont a raje unan d'e skoazella. Gwelet em eus ar plac'h yaouank a gar gwelloc'h egedoun! »

Hag e reas eun huanad doun.

« Biken avat, n'he gwelo mui, a soñjas adarre. Ha lavarout ez oun-me amañ en e gichen! Ma! me

a bleo gantañ, me a garo anezañ, me a roio d'ezañ
va buhez. »

Ar Priñs o timezi

Eun deiz e voe ano eus dimezi ar priñs gant
eur briñsez koant, merc'h da roue ar vro nesa.

— Setu perak, a lavare an dud, ez eo bet far-
det eul lestr kaer evitañ. Mont a ra, war zigarez
gwelout ar rouantelez tosta. E gwirionez ez eo da
welout ar briñsez.

Ar vorwregig a heje he fenn en eur c'hoarzin.
Gwelloc'h eget den ec'h anaveze kalon ar priñs.

— Ret eo d'in mont, en doa lavaret d'ezi. Va
c'herent a fell d'ezo ma 'z afen da welout ar briñ-
sez kaer. Ne vo ket va fried evelato. Ne c'hellan
ket he c'harout. N'eo ket eveldout heñvel ouz ar
plac'h a garan. Ma rankfen eun deiz dimezi gant
unan bennak, te eo a zibabfen, va bugelig mut ha
koant.

Hag e pokas d'he dioujod ruz, hag e c'hoa-
rias gant he bleo hir, hag e stardas e benn ouz he
c'halon. Neuze e soñjas ar vorwregig en eürusted
an douar hag en ene divarvel.

— N'ec'h eus ket aon rak ar mor, va bugel
kaez? a lavaras d'ezi p'en em gavjont war al lestr
o c'hase etrezek bro ar briñsez.

Hag e komzas d'ezi eus ar mor, a-wechou sioul hag a-wechou kounnaret, eus ar pesked iskis hag eus ar pez a wel ar bluieren e strad an dour. Hag hi da vouse'hoarzin, rak gwelloc'h eget den ec'h anaveze dounderiou ar mor.

Pa bare al loar, p'edo kousket an holl, ar sturier zoken e-kichen e stur, e chome helmoet ouz aspled al lestr, o sellout ouz an dour splann. Kredi a rae d'ezi gwelout palez he zad, hag he mamm-goz eno, eur gurunenn arc'hant war he fenn, o heulia gant he sell kein al lestr. Edo he c'hoarezed war ar mor, hag e sellent outi, en eur wea o divrec'h wenn, glac'haret. Heja a reas he dourn d'ezo, o vouse'hoarzin, d'ober d'ezo kompren e oa eürus. Hogen mevel al lestr a dostaas. Neuze e sankas he c'hoarezed dindan ar mor, hag e kredas ar mevel n'en doa gwelet netra nemet eon.

Antronoz beure e tegouezas al lestr en eur porz kaer, ma chome ar briñsez. Bralla a rae ar c'hleier. Seni a rae an trompilhou war lein an touriou uhel... Renket e oa ar soudarded, gant o armou lintrus hag o bannielou o nijal. Bemdez e voe eur gouel. Ne oa nemet koroll hag ebatou. Ar briñsez, avat, ne oa ket eno c'hoaz. Savet e oa bet pell ac'hano, en eun ti war ribl ar mor, m'he doa desket holl vertuziou eur rouanez. Dont a reas en diwez. Ar vorwregig a oa mall ganti gwelout ha ken kenedus e oa hag e lavared. Ret e voe d'ezi anzav n'he doa gwelet plac'h ebet ken koant hag ar briñsez.

Gwenn ha tano he c'hroc'hen, eeunded ha madelez en he daoulagad, dindan he malvennou hir.

— Te eo! eme ar priñs: te eo ac'h eus va save-teet p'edon astennet evel inaro war an aod!

Hag e stardas anezi etre e zivrec'h.

— Re eürus oun, a lavaras d'ar vorwregig; biskoaz n'em boa gortozet hevelep eürusted. Sevenet eo c'hoant va c'halon. Te a vo laouen, te a gar ac'hanoun gwelloc'h eget den, o welout pegen eürus oun.

Hag ar vorwregig a bokas d'e zourn, mantret. An deiz war-lerc'h an eured e vije eun eonennig war ar mor.

Brimbalat a rae ar c'hleier, ha dre ar straedou e oa flec'h oc'h embann kelou an eured. War an holl aoteriou e oa eoul c'houez-vat o tevi e kleuzeurion arc'hant. Ar veleien a horelle al listri-ezañs. An dud nevez, dourn-ouz-dourn, a voe roet d'ezo bennoz an eskob. Gwisket en aour hag e seiz, ar vorwregig a zouge lost mantell ar briñsez. Ne gleve ket, avat, ar sonerien. Ne wele ket al lid santel. Soñjal a rae en he noz diweza hag e kement he doa kollet er bed-mañ.

D'an abardaez e pignas an daou bried war al lestr ouz trouz ar c'hanoliou. Nijal a rae ar banielou en avel, hag e-kreiz al lestr e save eun telt bras, kinklet gant moug hag aour, leun a bluegou kaer-dreist, d'an daou bried da gousket warno en noz sioul ha fresk.

An avel a c'houezas er goueliou hag e risklas al lestr goustad war ar mor sklaer.

Da serr-noz, leterniou mil liou a voe lakaet war enaou, hag ar vartoloded a zañsas war ar bourz. Ar vorwregig a zeuas soñj d'ezi eus ar wech kenta ma oa deut war c'horre an dour, p'he doa gwelet eur gouel ken brao. Ken skañv hag eur wennili, e keme-ras perz er gouel, ha, meulet gant an holl, e tañsas bravoc'h eget biskoaz. He zreid bihan a voe evel toullet gant kontilli. Eur boan wasoc'h, avat, a oa en he c'halon. An nozvez diweza e oa, a ouie, ma wele an hini he doa kuitaet evitañ he zi hag he zud, roet he mouez vurzudus, ha gouzañvet, meur a zevez, hep d'ezañ gouzout netra. An nozvez diweza e oa ma alane an aer. An nozvez diweza ma wele ar mor doun hag an oabl steredek. Eun noz peurbadus, disoñj ha dihuñvre, he doa bremañ da c'hortoz, peogwir n'he doa ene ebet, peogwir ne oa ken evit gounit unan.

Merc'hed an Aer

Tremen hanternoz e oa, hag e oa c'hoaz ebatou ha laouenidigez dre holl. Hi ivez a c'hoarie hag a zañse, ar maro en he c'halon. Ar priñs a bokas d'e wreg koant, tra ma floure houmañ e vleo du.

Ha, dourn-ouz-dourn, ez ejont da ziskuiza e-barz an telt alaouret.

Sioul e oa pep tra adarre. Ne chome nemet ar sturier e-tal ar stur. Ar vorwregig a harpas he divrec'h wenn ouz an aspled hag a sellas etrezek ar Sav-Heol, tu ar goulou-deiz. Gant bannou kenta an heol, a ouie, e varvje. Neuze e welas he c'hoarezed o tont er-maez eus an dour, morlivet evelti. Ne nije ket o bleo hir en avel. Trouc'het oant bet.

— Roet hon eus hor bleo d'ar sorserez evit rei skoazell d'it, evit na varvi ket fenez. Setu amañ eur gontell he deus roet d'imp. Sell, pegen lemm eo. A-raok tarz-an-deiz, e rankez sanko ar gontell-mañ e kalon ar priñs. Pa strinko e wad tomm war da dreid, e teuint da veza eul lost-pesk. Bez' e vi eur vorwregig adarre, hag e c'helli beva da dri c'hant vloaz a-raok mont d'eun eonennig skañv. Hast afo! A-raok tarz-an-deiz e ranko mervel unan ac'hanoz'h ho-taou! Mamm-goz ivez he deus roet he bleo d'ar sorserez d'az savetei. Laz ar priñs ha deus en-dro. Hast afo! Sell, du-hont ez eus eur skleurig ruz en oabl. Hep dale e savo an heol, ha kollet e vi!

Hag e sankas he c'hoarezed dindan ar c'hoummou, o huanadi.

Ar vorwregig a savas gouel ruz an telt hag a welas ar briñsez, kousket, harp he fenn ouz bruched ar priñs. Sellout a reas ouz an oabl, ma tarze an deiz, ouz ar gontell lemm, hag ouz ar priñs goude. Digeri a rae e vuzellou, hag e hiboude ano

e bried. Betek en e huñvre, ne soñje nemet enni. Krena a reas ar gontell e dourn ar vorwregig... hogen... strinka a reas anezi en dour. El lec'h ma kouezas, e teuas ruz an tonnou. Lavaret e vije bet takennou gwad o tont eus ar mor. Skoelfet he daoulagad, sellout a reas ar vorwregig eur wech diweza ouz ar priñs. Neuze ec'h en em daolas er mor, hag e sankas he c'horf o teuzi...

Raktal e savas an heol. E vannou kuñv madelezes a gouezas war an eonenn yen, ha ne santas ket ar vorwregig ar maro. A-us d'ezi e welas an heol splann, ha krouadurioù o nijal, kenedus-dreist, ken treuzvelus ma weled gouelioù gwenn al lestr ha koumoul ruz-roz an oabl drezo. Flour e oa o mouziou evel sonerez, ken c'houek ha ken tano, avat, ma ne oa den evit o c'hlevout, en hevelep doare ma ne oa den evit o gwelout. Ken skañv e oant ma nijent en aer, hag i diaskell. Hag ar vorwregig a welas he doa eur c'horf evelto, o sevel evel maged eus an eonenn.

— Da belec'h emoun o vont? a c'houlennas, gant he mouez nevez skiltr ha flour.

— Gant merc'hed an aer, a voe respontet outi. N'o deus ket merc'hed ar mor a eneoù divarvel, ha ne c'hellont kaout unan nemet pa lakaont eun den d'o c'harout. Dre youl eur galloud a ziavaez eo e c'hellont tizout ar vuhez peurbadus. Merc'hed an aer n'o deus ket a ene kennebeut, hogen gounit a

Ar vorwregig he doa eur c'horf evelto,
o sevel evel moked eus an eonenn (p. 48).

c'hellont unan dre o oberou mat. Er broiou tomm, en aer leskidik ha kontammus a laz an dud, e tegasomp freskadurez ha frond ar bleun d'o diboania. P'hon eus graet e-pad tri c'hant vloaz kement a vad ha m'hon eus gellet ober, e roer d'imp eun ene divarvel, hag e kemeromp hol lod en eürusted perbadus. Te ivez, morwregig kaez, ec'h eus klasket ober kemend-all. Dre da ankeniou, dre da nerzkalon out savet betek bed arc'houereed an aer, ha bremañ, e-pad tri c'hant vloaz, dre ober vad, e c'helli gounit eun ene divarvel.

Neuze e savas ar vorwregig he divrec'h treuzwelus etrezek an heol, hag evit ar wech kenta, e ouelas.

War al lestr e oa trouz ha keflusk adarre. Gwelout a reas ar priñs hag e bried kaer o klask anezi dre holl, ha neuze o sellout glac'haret ouz ar mor, o kredi-moarvat he doa en em daolet en dour. Diwelus, e roas eur pok d'ar bried yaouank, hag o vouse'hoarzin ouz ar priñs, e savas gant merc'hed an aer war eur goumoulenn a oa en aer o nijal.

— Evel-se eta, a-benn tri c'hant vloaz, ez aimp e-barz rouantelez Doue!

— A-raok zoken marteze, eme unan gant eur vouez flour. Mont a reomp diwelus en tiez ma 'z eus bugale, ha bep gwech ma kavomp eur bugel a ra plijadur d'e gerent hag a zo karantezus en o c'heñver, e vez tennet eun tammig eus hon amzer a binijenn. Ne oar ket ar bugel ez omp o tremen

dre greiz ar gambr. Hogen ma teu eur mouse'hoarz war hon diweuz ouz e welout, eur bloaz nebeutoc'h hon eus da c'houzañv. Pa ouelomp, avat, o welout eur bugel fall ha disant, bep unan eus hon daerou a zo eun devez muioc'h a binijenn evidomp.

DIWEZ

LEVRIOU AR VUGALE

G. TH. ROTMAN

PRINSEZIG AN DOUR

112 Skeudenn

Dre ar post : 20 real

B. POTTER

PER AR C'HONIKL

15 Skeudenn

Dre ar post : 4 real

E GWERZ E TI " GWALARN "

DISKONT PA GEMERER

10 PE OUSPENN

“ Gwalarn ” a embann :

ar skol vrezonek

Kaierou diouyezek evit studi
ar brezoneg

Embannet :

1. GERIADUR BERR AR BREZONEG
2. DISTAGADUR AR BREZONEG

Da veza embannet :

3. REIZSKRIVADUR AR BREZONEG
4. KENTSKRID DA STUDI AR
BREZONEG KOMZET
5. LEVR-DOURN AR BREZONEG
KOMZET

Pep levr : eur skoed
Rakprena a c'heller ar 5 kaier
evit 12 lur
(da veza paeet en a-raok)

Levraoueg Gwalarn

Niv. 1. — AR ROC'H TOULL

romant, gant J. Kerrien.

diviet

Niv. 2. — WAR VARCH D'AR MOR

pez-c'hoari, gant J. M. Synge, trôet diwar ar saozneg gant
Y. Drezen. *dre ar post : 2 l. 25*

Niv. 3. — TONKADUR BUGALE TUIREANN

danevell iwerzonat, addispleget gant R. Hemon.

dre ar post : 4 l.

Niv. 4. — AN AOTROU BIMBOCHET E BREIZ

romant, gant R. Hemon.

dre ar post : 6 l.

Niv. 6. — PROMETHEUS EREET : AR BERSED

troet diwar Aesc'hulos gant Y. Drezen.

dre ar post : 12 l.

Niv. 7. — PRINSEZIG AN DOUR

danevell evit ar vugale, gant

G. Th. Rotman, trôet gant Y. Drezen ha R. Hemon.

dre ar post : 5 l.

Niv. 8. — GERIADUR GALLEK-HA- BREZONEK A GORFADUREZ

dre ar post : 1 l.

Levraoueg Gwalarn

Niv. 10. — NEVEZ-AMZER

pez-c'hoari gant T. C. Murray, trôet diwar ar saozneg
gant R. Hemon.

dre ar post: 4 l.

Niv. 11. — PER AR C'HONIKL

danevell evit ar vugale

dre ar post: 1 l.

War ar stern:

Niv. 5. — PEVAR SKOURR AR MABINOGI

danevellou, trôet diwar ar c'hembraeg gant Abeozen.

G W A L A R N

kelc'hgelaouenn lennegel trimiziek
renet gant R. Hemon

Priz ar c'houmanant bloaz : 20 lur

(Broiou estren : 25 lur)

Goulenn "Gwalarn" hag al levriou embannet ganti digant :

Merour "Gwalarn"

Boîte Postale 75, Brest

C. C. 96-38, Rennes

